

Porazia obrazovky v školách papier?

Nie je pravda, že čítame málo. Faktom je, že čítame a píšeme viac ako kedykoľvek predtým. Problém je však v tom, že čítame inak ako doteraz. Z obrazoviek, tabletov a mobilov. Ako tento posun v prístupe k čítaniu zmení deti a dnešnú mladú generáciu a ich spôsob uvažovania a učenia sa? A ako by mala zareagovať škola?

Aj na tieto zásadné otázky budú hľadať odpovede účastníci už 7. ročníka medzinárodnej odbornej konferencie Učiteľ nie je Google⁵, ktorá sa koná pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dvojdnové najväčšie stretnutie viac ako 500 učiteľov na Slovensku sa dnes začína v Hoteli SENEC v Senci a potrvá až do piatka 8. júna 2018. Na podujatí tento rok vystúpi takmer 50 renomovaných lektorov zo Slovenska aj zahraničia. Podujatie pre učiteľov a riaditeľov škôl tento rok opäť organizuje odborné nakladateľstvo Dr. Josef Raabe Slovensko.

MEDZINÁRODNÉ TESTOVANIA VARUJÚ

„Čitateľská gramotnosť štvrtákov na Slovensku sa zlepšuje, stále je však pod priemerom OECD. Taký bol záver ostatného medzinárodného testovania PIRLS. Slovenskí 15-roční žiaci zaostávajú v čitateľskej gramotnosti. Taký bol zase výsledok štúdie PISA 2015. V tejto nelichotivej situácii sme nemuseli dlho uvažovať nad hlavnou myšlienkou konferencie,“ hovorí **Mgr. Mira Schrimpelová Bianchi**, konateľka Dr. Josef RAABE Slovensko. Ako dodala: „Bohatým dvojdnovým odborným programom a 42 vzdelávacími aktivitami sa tak bude tiahnuť práve rozvoj gramotností našich detí. Slovenským učiteľom odovzdajú svoje skúse-

nosti zahraniční lektori z Nemecka, Čile, Bulharska, Maďarska, Holandska, Nórska a Česka. Prinesieme im aktuálne výsledky prieskumov, odovzdáme im návody, ako zefektívniť vyučovanie, predstavíme príklady dobrej praxe. A to všetko v kontexte dnešnej digitálnej éry, keď všetci čelíme pretlaku informácií z rôznych zdrojov, keď klasické papierové učenie sa hrá v oslabenej obrazovkami, tabletmi a mobilnými telefónmi. Musíme deti naučiť pracovať s informáciami, vedieť si vyselektovať tie správne a je dôležité prispôbiť tomu aj procesy v škole.“

V zahraničí sa o vplyve moderných technológií na čítanie a jeho budúcnosť už roky vedú diskusie aj rozsiahle prieskumy, ktoré priniesli zaujímavé výsledky. Jeden z lektorov, ktorý dnes vystúpi v Senci, **prof. Adriaan van der Weel**, pôsobí ako podpredseda projektu COST IS1404 „E-READ“, ktorý sa zaoberá budúcnosťou čítania v digitálnej ére. Ako potvrdil: „Používanie inteligentných telefónov medzi tínedžermi bolo porovnávané s drogovou závislosťou. Celosvetové prieskumy ukazujú, že táto generácia neustále rastie a svoj mobilný telefón kontroluje až 75-krát denne! Títo tzv. „digitálni domorodci“ sú podľa nedávnej talianskej štúdie menej autonómni a menej šťastní ako ich predchodcovia.“

ČO HOVORIA PRIESKUMY?

Podľa **prof. Adriaana van der Weela** však NIE prístroj ako médium je na vine, ale jeho on-line povaha, ktorá umožňuje pripojenie 24 hodín denne 7 dní v týždni. Ako povedal: „Smerom k čítaniu práve toto vyvoláva väčšie rozptyľovanie a rozdrobené čitateľské návyky. Čoraz viac ľudí nie je ochotných ponoriť sa do textu, ale radšej ním len doslova preletí.“ Nakoniec, potvrdili to aj výsledky viacerých prieskumov v zahraničí, ktoré priniesli zaujímavé zistenia:

- Až v 91 % prípadoch, keď text obsahoval viac ako 500 slov, miera porozumenia bola výrazne lepšia pri čítaní z papiera než digitálne čítanie.
- Čím zložitejší je text, tým lepšie bolo pochopenie textu z papiera.
- Rolovanie na obrazovke/tablete/v telefóne má negatívny vplyv na porozumenie.
- Až 94 % respondentov radšej číta na papieri s odôvodnením, že:
 - ✓ 96 % z nich verí, že rozumejú z papiera lepšie,
 - ✓ 93 % z nich verí, že si na papieri lepšie udržia informácie,
 - ✓ 93 % uprednostňuje pri komplikovanejších textoch tlačенú formu.

AKO BUDEME VYCHOVÁVAŤ K ČÍTANIU?

Otázka, ktorú teraz musíme spoločne zodpovedať, znie, ako môžeme učiť (naozaj) čítať mladých ľudí. Odpovedá **prof. Adriaan van der Weel**. Podľa neho: „Aby mladí ľudia siahli po literatúre, musí sa dramaticky prepracovať didaktika literatúry v digitálnom veku. Zatiaľ čo v európskych školách dominujú texty a prístupy orientované na autorov, nové štúdie poukazujú na potrebu implementovať „zážitkové prístupy“, v ktorých by sa mal klásť dôraz na adresáta textu – teda študentov. Výskum naznačuje, že ak budeme počúvať preferencie študentov v tom, čo chcú čítať, zvýšime tým ich angažovanosť.“

Viac informácií
nájdete na
www.raabe.sk